

vedtægtens artikel 86, stk. 2, fastsatte sanktioner eller henlægge disciplinærsagen uden at pålægge nogen sanktion. Dette gælder uanset indholdet af Disciplinærrådets udtalelse, som under alle omstændigheder ikke er bindende for ansættelsesmyndigheden.

3. Når der i forbindelse med vedtægtens artikel 90 og 91 skal tages stilling til, om et erstatningssøgsmål kan antages til realitetsbehandling, skal der sondres mellem to tilfælde. Når erstatningspåstandene er snævert forbundne med et annullationssøgsmål, indebærer en afvisning af sidstnævnte en afvisning af erstatningssøgsmålet. Såfremt der ikke er en snæver forbindelse mellem de to søgsmål, skal vurderingen af, om erstatningspåstandene kan antages til realitetsbehandling, foretages uafhængigt af vurderingen af, om annullationssøgsmålet kan antages til realitetsbehandling, og afhænger navnlig af, at den administrative procedure i henhold

til vedtægtens artikel 90 og 91 er forløbet forskriftsmæssigt.

Såfremt der med erstatningssøgsmålet tilsigtes erstatning for en skade som følge af en bebyrdende akt, påhviler det vedkommende tjenestemand inden for de fastsatte frister at indbringe en forudgående administrativ klage over denne akt og derefter at anlægge sag inden for en frist på tre måneder fra afvisningen af denne klage. Såfremt det påberåbte tab derimod skyldes handlinger, der — da de ikke har nogen retsvirkninger — ikke kan kvalificeres som bebyrdende akter, skal den administrative procedure indledes med indgivelse af en ansøgning om erstatning. Det er kun den udtrykkelige eller stiltiende afvisning af denne ansøgning, der udgør en bebyrdende akt, som kan gøres til genstand for en klage, og det er først efter vedtagelsen af en afgørelse, som udtrykkeligt eller stiltiende afviser denne klage, at der kan anlægges erstatningssøgsmål ved Retten.

RETTENS KENDELSE (Femte Afdeling)
18. december 1992 *

I sag T-8/92,

Tiziano Di Rocco, tjenestemand ved Det Økonomiske og Sociale Udvalg, boende i Kraainem (Belgien), ved advokat Jean-Noël Louis, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos Fiduciaire Myson SARL, 1, rue Glesener,

sagsøger,

* Processprog: fransk.

til støtte for hvem der er indgivet begæring om intervention af:

Union syndicale-Bruxelles ved advokat Gérard Collin, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos Fiduciaire Myson SARL, 1, rue Glesener,

interventionsbegærende,

mod

De Europæiske Fællesskabers Økonomiske og Sociale Udvalg ved Moises Bermejo Garde, som befuldmægtiget, bistået af advokat Denis Waelbroeck, Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos Roberto Hayder, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøgt,

angående en påstand om annullation af afgørelsen af 21. juni 1991 fra generalsekretæren for Det Økonomiske og Sociale Udvalg om at indstille en disciplinærsag, der var blevet indledt mod sagsøgeren, »uden at videre foretages«, samt at Det Økonomiske og Sociale Udvalg tilpligtes at betale sagsøgeren 1 ECU i erstatning for ikke-økonomisk skade,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS
RET I FØRSTE INSTANS
(Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, D.P.M. Barrington, og dommerne R. Schintgen og A. Kalogeropoulos,

justitssekretær: H. Jung,

afsagt følgende

Kendelse

Faktiske omstændigheder, retsforhandlinger og påstande

- 1 Ved stævning indgivet til Rettens Justitskontor den 5. februar 1992 har sagsøgeren, der er tjenestemand ved Det Økonomiske og Sociale Udvalg (herefter benævnt »ØSU«), anlagt sag med påstand om, at afgørelsen af 21. juni 1991 fra ØSU's generalsekretær om endeligt at henlægge den disciplinærsag, der var blevet indledt mod ham den 6. november 1990, annulleres, for så vidt den ikke »genindsætter ham i hans rettigheder«, og at ØSU tilpligtes at betale ham 1 ECU i erstatning for den ikke-økonomiske skade, han mener at have lidt.

- 2 De faktiske omstændigheder, der ligger til grund for sagen, går tilbage til den 20. september 1990, hvor der efter afholdelsen af et cocktail-selskab i ØSU's lokaler indtraf begivenheder, der involverede visse tjenestemænd, og som førte til, at politiet blev tilkaldt. Da en ØSU-tjenestemand derefter blev arresteret, begyndte sagsøgeren at diskutere med en civilklædt politibetjent og gjorde en bevægelse i retning af politibetjenten. Denne sag bevirkede, at anklagemyndigheden i Bruxelles indledte en efterforskning.

- 3 I en undersøgelsesrapport udarbejdet den 6. november 1990 af ØSU's direktør for administration og personale blev det fastslået, at sagsøgeren havde gjort en håndbevægelse i retning af den pågældende politibetjent. Ved afgørelse af samme dato, som blev suppleret ved en skrivelse af 7. januar 1991, indledte ØSU's generalsekretær en disciplinærsag mod sagsøgeren og tre andre tjenestemænd ved ØSU. Ifølge denne skrivelse, hvorved Disciplinærrådet fik forelagt sagen, havde sagsøgeren overtrådt de adfærdsmæssige og disciplinære regler, jf. artikel 12, 86 og 87 i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber (herefter benævnt »vedtægten«).

- 4 Den 6. marts 1991 afgav Disciplinærrådet sin udtalelse, hvori det konkluderede, at sagsøgeren, selv om han indrømmede at have gjort en håndbevægelse i retning af en politibetjent, ikke havde brudt de adfærdsmæssige eller disciplinære regler. Denne udtalelse fra Disciplinærrådet byggede på den betragtning, at dels havde sagsøgerens bevægelse i retning af politibetjenten været utilsigtet, dels havde sagsøgeren grebet ind i en situation præget af en temmelig aggressiv holdning

hos betjenten. Endvidere havde sagsøgeren, der ønskede at hjælpe en kollega, haft til hensigt at dæmpe gemytterne, således at situationen ikke blev forværret. Endelig havde Disciplinærrådet taget hensyn til, at anklagemyndigheden indtil da ikke havde rejst tiltale mod sagsøgeren. Af disse grunde konkluderede Disciplinærrådet — der i øvrigt fandt, at sagsøgeren allerede var blevet straffet, idet en afgørelse om ikke at forfremme ham var blevet begrundet med henvisning til den verserende disciplinærsag — at sagsøgeren ikke fortjente straf, men at den positive rolle, han havde spillet, burde påskønnes.

- 5 Ved skrivelse af 20. marts 1991 henvendte sagsøgeren sig til ØSU's generalsekretær og anmodede ham om på baggrund af udtalelsen fra Disciplinærrådet at tage ansættelsesmyndighedens afgørelse af 1. oktober 1990 om afvisning af hans ansøgning til en stilling i lønklasse D1 — hvilken afgørelse efter hans opfattelse byggede på de »nylige begivenheder«, der lå til grund for disciplinærsagen mod ham — op til fornyet overvejelse.
- 6 Den 2. maj 1991 meddelte ØSU's direktør for administration og personale sagsøgeren, at han havde henvendt sig til det belgiske Udenrigsministerium, efter at Disciplinærrådet havde afgivet udtalelse, og havde fået oplyst, at beslutningen om, hvorledes de belgiske retsmyndigheder skulle forholde sig i den sag, hvori sagsøgeren var indblandet, forventedes truffet i begyndelsen af maj. Under disse omstændigheder ville generalsekretæren vente med at tage stilling til, hvorledes disciplinærsagen skulle afsluttes.
- 7 Ved skrivelse af 6. maj 1991 til sagsøgeren bekræftede ØSU's generalsekretær disse erklæringer og anførte desuden, at afgørelsen om at afvise hans ansøgning, der var truffet den 1. oktober 1990, var begrundet i resultaterne af en sammenligning af ansøgernes fortjenester. Henvisningen til de begivenheder, der lå til grund for disciplinærsagen mod ham, havde kun stået i et internt og fortroligt notat af 28. september 1990, der ikke havde karakter af en afgørelse, og som ikke repræsenterede en endelig stillingtagen.

- 8 Sagsøgeren anmodede ved skrivelse af 16. maj 1991 ØSU om at yde ham teknisk og økonomisk bistand, således at han kunne forsvare sine interesser effektivt. Denne anmodning byggede dels på institutionernes omsorgspligt over for deres tjenestemænd, dels på udtalelsen fra Disciplinærrådet, som fandt, at hans rolle i den omtvistede sag burde påskønnes. I samme skrivelse meddelte sagsøgeren ligeledes, at han ville betragte eventuelle disciplinære sanktioner, der måtte blive vedtaget mod ham, som ulovlige. Han forklarede i denne forbindelse, at da Disciplinærrådet ikke havde besluttet at udsætte sin stillingtagen, indtil der forelå en afgørelse fra en kriminalret, men faktisk havde afgivet udtalelse den 6. marts 1991, havde ansættelsesmyndigheden kun haft en frist på en måned fra denne dato til at træffe sin egen afgørelse i henhold til artikel 7, stk. 4, i vedtægtens bilag IX. Da denne frist var udløbet den 6. april 1991, kunne ansættelsesmyndigheden ifølge sagsøgeren ikke længere træffe en afgørelse om at anvende en disciplinær sanktion over for ham.
- 9 Den 31. maj 1991 underrettede ØSU's generalsekretær sagsøgeren om, at anklagemyndigheden i Bruxelles havde besluttet at henlægge hans sag, og at generalsekretæren under disse omstændigheder havde besluttet at godkende de konklusioner, der var foreslået af Disciplinærrådet i dets udtalelse af 6. marts 1991.
- 10 Den 21. juni 1991 vedtog ØSU's generalsekretær følgende afgørelse:

»Generalsekretæren har

...

Under henvisning til Disciplinærrådets begrundede udtalelse af 6. marts 1991,

...

og ud fra følgende betragtninger:

Det fremgår af hele disciplinærsagen, at Di Rocco ikke har tilsidesat nogen af de forpligtelser, der påhviler en tjenestemand,

endvidere har anklagemyndigheden i Bruxelles i maj måned besluttet at henlægge den sag, der blev indledt mod Di Rocco efter begivenhederne den 20. september 1990,

...

truffet følgende afgørelse:

Disciplinærsagen mod Di Rocco henlægges, uden at videre foretages.«

- 11 Afgørelsen af 21. juni 1991 blev meddelt sagsøgeren den 1. juli 1991.
- 12 Den 1. oktober 1991 indbragte sagsøgeren efter ved skrivelser af 5. juli og 29. august 1991 at have underrettet ØSU's generalsekretær om, at han ville indlede en forudgående administrativ procedure samt anlægge sag, en klage, både ad hierarkisk vej og direkte for ØSU's generalsekretær pr. telefax og almindeligt brev, som blev registreret på ØSU's sekretariat den 4. oktober 1991. Sagsøgeren klagede over, at ansættelsesmyndigheden ved at træffe afgørelsen af 21. juni 1991 havde tilsidesat den omsorgspligt, den har over for tjenestemændene, og krævede afgørelsen trukket tilbage og erstattet med en afgørelse, som i henhold til omsorgsplikten beskyttede hans rettigheder.
- 13 Sagsøgeren begrundede sin klage med, at der i afgørelsen af 21. juni 1991 ikke var nogen omtale af den positive rolle, han havde spillet under begivenhederne den 20.

september 1990, ligesom det ikke var anført, at iværksættelsen af en disciplinærsag mod ham var uretfærdig. Ifølge sagsøgeren var denne afgørelse så meget mere belastende for ham, som der hverken i dens dispositive del eller i begrundelserne var nogen henvisning til udtalelsen fra Disciplinærrådet, hvori det konkluderedes, at der burde vises ham påskønnelse, og dette til trods for, at udtalelsen ikke var bestemt til at blive indlagt i hans personlige aktmappe.

- 14 Den 4. november 1991 afviste ØSU's generalsekretær sagsøgerens klage med den begrundelse, at klagen var fremkommet for sent, idet den var modtaget og registreret i ØSU den 4. oktober 1991, dvs. efter udløbet af den tremånedersfrist, der er fastsat i vedtægtens artikel 90, stk. 2.
- 15 Dette er baggrunden for, at sagsøgeren ved stævning indgivet til Rettens Justitskontor den 5. februar 1992 har anlagt denne sag.
- 16 ØSU gjorde ved indlæg af 9. april 1992 en afvisningsindsigelse gældende i henhold til artikel 114 i Rettens procesreglement og anmodede Retten om at tage stilling til ØSU's påstande uden at indlede behandlingen af sagens realitet. Sagsøgeren fremsatte sine bemærkninger til afvisningsindsigelsen ved indlæg indgivet den 12. juni 1992.
- 17 Ved indlæg af 17. april 1992 fremsatte Union Syndicale-Bruxelles begæring om intervention til støtte for sagsøgerens påstande i medfør af artikel 115 ff. i Rettens procesreglement.
- 18 Ved indlæg af henholdsvis 7. og 11. maj 1992 fremsatte sagsøgeren og ØSU deres bemærkninger til begæringen om intervention fra Union Syndicale-Bruxelles.

19 Under behandlingen af afvisningsindsigelsen har ØSU nedlagt følgende påstande:

— Afvisningsindsigelsen tages til følge, uden at behandlingen af sagens realitet indledes.

— Sagen afvises.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger i henhold til artikel 87, stk. 2, og artikel 88 i procesreglementet.

20 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

— Afvisningsindsigelsen tages ikke til følge, og sagen admitteres. Der fastsættes følgelig en frist for indgivelse af svarskrift.

— Subsidiært henskydes afvisningsindsigelsen til afgørelse i forbindelse med sagens realitet.

21 I henhold til artikel 114, stk. 3, i Rettens procesreglement skal der forhandles mundtligt om afvisningsindsigelsen, medmindre Retten bestemmer andet. Retten (Femte Afdeling) finder, at sagen er tilstrækkelig belyst ved gennemgangen af sagens akter, og at der ikke er anledning til at indlede den mundtlige forhandling.

Sagens antagelse til realitetsbehandling

— *Annulationspåstandene*

Parternes argumenter

- 22 ØSU har gjort gældende, at sagen bør afvises, idet sagsøgeren ikke kan godtgøre nogen søgsmålsinteresse, da afgørelsen af 21. juni 1991 ikke er bebyrdende for ham.
- 23 ØSU har fremhævet, at det ikke kan være til skade for sagsøgeren, at den anfægtede afgørelse indlægges i hans personlige aktmappe, idet henlæggelsen af disciplinærsagen mod ham udtrykkeligt er begrundet med dels, at sagen »har gjort det muligt at fastslå, at sagsøgeren ikke har tilsidesat nogen af de forpligtelser, der påhviler en tjenestemand«, dels, at anklagemyndigheden i Bruxelles ligeledes har henlagt den sag mod ham, som begivenhederne den 20. september 1990 havde givet anledning til.
- 24 Ifølge ØSU svarer sagsøgerens klage over, at ansættelsesmyndigheden i sin afgørelse af 21. juni 1991 ikke har fulgt Disciplinærrådets udtalelse — hvori det konkluderes, at der bør vises ham påskønnelse — til at lægge ansættelsesmyndigheden til last, at den ikke har udtrykt påskønnelse. ØSU har i denne forbindelse anført, at Disciplinærrådets udtalelser ikke er bindende for ansættelsesmyndigheden, som i øvrigt kun har beføjelse til at anvende eller undlade at anvende sanktioner over for tjenestemænd, mod hvem der er rejst disciplinærsag, og ikke er bemyndiget til at udtrykke påskønnelse.
- 25 Endelig har ØSU bemærket, at sagsøgeren ikke kan lægge Udvalget til last, at det ikke har ladet det fremgå af den anfægtede afgørelse, at det angiveligt var uberettiget at indlede en disciplinærsag mod ham, idet han selv for Disciplinærrådet har erkendt, at han faktisk gjorde en bevægelse i retning af en politibetjent under begivenhederne den 20. september 1990, og idet det er ubestridt, at hans adfærd har bevirket, at anklagemyndigheden i Bruxelles har indledt en efterforskning.

- 26 Sagsøgeren har i det væsentlige gjort gældende, at den anfægtede afgørelse ikke genindsætter ham i hans rettigheder, ære og værdighed. Han finder, at ansættelsesmyndigheden ved at nøjes med at henlægge disciplinærsagen mod ham uden at følge Disciplinærrådets udtalelse om, at der bør vises ham påskønnelse, har tilsidesat sin omsorgspligt og nægtet at erstatte det tab, han havde lidt ved, at der mod ham var blevet indledt en disciplinærsag, hvis manglende berettigelse ifølge ham fremgår af anklagemyndighedens henlæggelse af sagen og bekræftes af de vidneudsagn, der blev indhentet af Disciplinærrådet. Ifølge sagsøgeren har afgørelsen af 21. juni 1991 ved ikke at følge udtalelsen fra Disciplinærrådet, som i øvrigt havde konstateret, at ansættelsesmyndigheden havde begrundet nægtelsen af at forfremme ham med en henvisning til den verserende disciplinærsag mod ham, pålagt ham en ulovlig disciplinær sanktion, for så vidt denne ikke udtrykkeligt er fastsat i vedtægtens artikel 86, stk. 2. Sagsøgeren finder således, at den anfægtede afgørelse indeholder et klagepunkt mod ham og derfor bør annulleres.

Rettens bemærkninger

- 27 Det bemærkes, at ifølge Domstolens og Rettens faste praksis (se senest Rettens dom af 17.9.1992, sag T-138/89, NBV og NVB mod Kommissionen, Sml. II, s. 2181, præmis 31 og 32) kan der alene anlægges annulationssøgsmål mod en bebyrdende akt, dvs. mod en akt, der kan påvirke en bestemt retsstilling, og alene den dispositive del af en sådan akt kan have retsvirkninger og som følge heraf være bebyrdende. I den foreliggende sag fremgår det af den dispositive del af den anfægtede afgørelse, at ØSU's generalsekretær har besluttet at henlægge disciplinærsagen mod sagsøgeren endeligt, dvs. uden at pålægge ham en disciplinær sanktion. Således ændrer den anfægtede afgørelses dispositive del ikke sagsøgerens retsstilling og er således ikke bebyrdende for ham. Følgelig har sagsøgeren ingen interesse i at anfægte den anfægtede afgørelses lovlighed under denne synsvinkel.
- 28 Det skal tilføjes, at det fremgår af vedtægtens artikel 86, at de beføjelser, ansættelsesmyndigheden råder over i disciplinærsager, alene giver den mulighed for at anvende en af de i artiklens stk. 2 fastsatte sanktioner eller henlægge disciplinærsagen uden at pålægge nogen sanktion. Dette gælder uanset indholdet af Disciplinærrådets udtalelse, som under alle omstændigheder ikke er bindende for ansættel-

sesmyndigheden. Heraf følger, at selv om det i udtalelsen fra Disciplinærrådet, som har fået forelagt sagen inden for rammerne af den disciplinærfølgning, der er indledt mod ham, konkluderes, at der bør vises sagsøgeren påskønnelse, kan sagsøgeren ikke med rimelighed forvente, at ansættelsesmyndigheden træffer en afgørelse om henlæggelse af disciplinærsagen, som på dette punkt følger Disciplinærrådets udtalelse. Følgelig kan sagsøgeren ikke for at godtgøre, at der foreligger et klagepunkt, påberåbe sig, at ansættelsesmyndigheden har undladt at udtrykke påskønnelse af hans indsats i den anfægtede afgørelse.

29 Retten fastslår endvidere, at begrundelsen lige så lidt som den dispositive del af den anfægtede afgørelse, som begrundelsen støtter, indeholder elementer, på grundlag af hvilke sagsøgeren kan godtgøre en interesse i at anfægte afgørelsens lovlighed. Begrundelsen for afgørelsen af 21. juni 1991 indeholder en henvisning til Disciplinærrådets udtalelse af 6. marts 1991, men derudover fastslås det udtrykkeligt i den, dels at det fremgår af hele disciplinærsagen, at sagsøgeren ikke har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler en tjenestemand, dels, at anklagemyndigheden i Bruxelles har henlagt hans sag.

30 Ud over den anfægtede afgørelse af 21. juni 1991 har sagsøgeren ligeledes anfægtet lovligheden af ansættelsesmyndighedens afgørelse om at indlede disciplinærsag mod ham med den begrundelse, at en sådan sag var uberettiget. For så vidt den påståede ulovlighed af denne afgørelse skal undersøges, som var der tale om et anbringende om en forberedende akts ulovlighed, der påberåbes til støtte for påstanden om annullation af den efterfølgende endelige afgørelse af 21. juni 1991, skal det bemærkes, at et sådant anbringendes antagelse til påkendelse er betinget af, at sagen mod den anfægtede afgørelse kan admitteres. Da sagsøgeren ikke har nogen interesse i at anfægte afgørelsen af 21. juni 1991, hvorved disciplinærsagen mod ham blev henlagt, kan han ikke påberåbe sig den ulovlighed, som afgørelsen om at indlede disciplinærsagen måtte være behæftet med. Men for så vidt denne ulovlighed skal undersøges, som var der tale om et anbringende, der påberåbes til støtte for en påstand om annullation af ansættelsesmyndighedens afgørelse om at indlede disciplinærsag, skal det i den udstrækning denne afgørelse måtte udgøre en bebyrdende akt, der kan påklages, erindres, at det tilkommer de tjenestemænd, der gøres til genstand for en sådan afgørelse, at indlede den i vedtægtens artikel 90 fastsatte procedure med henblik på derefter at kunne anfægte afgørelsens lovlighed ad

rettens vej. Det er imidlertid ubestridt, at sagsøgeren ikke har indgivet klage over den afgørelse, ved hvilken ØSU's generalsekretær har indledt disciplinærsagen mod ham. Sagsøgeren i den foreliggende sag kan derfor ikke anfægte denne afgørelses lovlighed.

- 31 Under disse omstændigheder skal sagsøgerens påstande om annullation af den afgørelse af 21. juni 1991, hvorved ØSU's generalsekretær endeligt henlagde disciplinærsagen mod ham, afvises, uden at det er fornødent at tage stilling til, om sagsøgerens klage over den anfægtede afgørelse er behæftet med formelle fejl eller er indbragt for sent.

— *Påstandene om erstatning*

Parternes argumenter

(udelades)

Rettens bemærkninger

(udelades)

Sagens omkostninger

(udelades)

Af disse grunde

bestemmer

RETTEEN (Femte Afdeling)

- 1) Sagen afvises.
- 2) Det er uforholdent at tage stilling til Union Syndicale-Bruxelles' begæring om intervention.
- 3) Hver part samt Union Syndicale-Bruxelles, som har indgivet begæring om intervention, betaler sine egne omkostninger.

Således bestemt i Luxembourg, den 18. december 1992.

H. Jung

Justitssekretær

D.P.M. Barrington

Afdelingsformand